

L TLIEȚ SAĆERDOTI FUNDATURI • ĆIEH LIL TLIEȚ SAĆERDOTI FUNDATURI • ĆIEH LIL TLIEȚ SAĆERDOTI F

Organisation for Antidrug
Solidarity and Initiative - Gozo

Il-Fondazzjoni OASI Laboratorju Soċjali għall-benefiċċju tal-ohrajn!

Dun Manwel Cordina

Il-Fondazzjoni OASI taf il-bidu tagħha lil esperjenza pastorali, wegħda ta' saċerdot qrib sodda ta' missier li kien moribond u preokkupat li kien se jħalli lil martu u 'l uliedu warajh minn kmieni. Il-wegħda tas-saċerdot kienet li hu se jagħmel l-almu tiegħu kollu biex jekk il-Mulej verament isejjah lu lil dak il-missier is-saċerdot kien se jsostni l-familja. Ftit jiem biss wara li dal-missier telaq għal ħdan il-Mulej, dan is-saċerdot induna li iben dal-missier daħħal fin-nassa tad-droga. Kienet is-sena 1987 fil-bidu tagħha, meta Dun Manwel Cordina beda jterraq b'dal-ġuvnott lejn Malta u lura regularment għax hawn f'Għawdex ma kien hawn ebda għajnuna, ebda servizz għal każijiet ta' abbuż mid-droga. Anzi, kien għad hawn il-konvinzjoni li l-problema tad-droga kienet 'il bogħod minn xtutna u għalhekk tirrigwardja biss pajjiżi barranin u forsi xi ftit lil Malta... imma Għawdex ma setax ikun li jkollu din il-problema.

Wara li Dun Manwel kien ilu ġimġħat ifitħex għajnuna għal dan il-ġuvnott bi problema tad-droga peżanti, żgħażaq oħra, bħall-għekierex, jew aħjar kif isejħulhom il-Maltin, bħal bebbux wara l-ewwel xita, bdew ħerġin bl-istess problema tad-droga u talbuh jgħinhom bħalma kien għen lil dak l-ewwel ġuvnott tal-istorja. Fi ftit ġimġħat ħarġu għall-bera ħdax-il każ iefor ta' abbuż mid-droga eroina, dan f'Għawdex fejn is-soċjetà kienet għadha taħseb li l-inkwiet tad-din jaġi minnha jaġi jidher. Dun Manwel ma kellux għażla ħlief li jgħinhom ukoll.

Sadanittant għaddha ż-żmien u daħlet is-sena 1988. Dun Manwel beda jħoss li hu ma jistax jerfa' waħdu

dan il-piż ta' dawn iż-żgħażaq, li l-ghadd tagħhom beda jiżdied aktar ma jgħaddu l-ġimġħat, appartu li kollex kien isir fis-skiet u s-satra. Imma malajr il-pulizija għokkithom għajnejhom u bdew jissuspettaw li hemm xi ħaġa stramba wara l-mawriet ta' Dun Manwel lejn Malta u lura jgħorr miegħu dawn it-tipi ta' żgħażaq li kienu fil-mira tagħhom.

Allura Dun Manwel għamel f'rasu li jmur u jkellem lill-Isqof ta' dak iż-żmien, E.T. Mons Nikol Ġ. Cauchi fejn infurmah bl-esperjenza li kien għaddej minnha u talbu japprova u jbierek l-impenn li hu kien lest jieħu fuq spallejħ biex jgħin lil dawn iż-żgħażaq milqutin minn dan il-flaqell tas-seklu, il-marda tad-dinja moderna. Wara ftit hin ta' skiet wara li wissieh bisshiħ biex joqqihod attent, b'ferħ u sodisfazzjoni kbir għal Dun Manwel, Mons. Isqof Cauchi tah il-barka tiegħi.

Dak iż-żmien Għawdex kien għaddej minn trasformazzjoni kulturali, civili u kummerċjali kbira. Fuq kollex Għawdex kien għadu kemm beda l-esperjenza ġidida tal-ħolqien ta' Ministeru għal Ghawdex. Il-Ministru għal Għawdex ta' dak iż-żmien, is-Sur Anton Tabone kien medhi bil-ħsieb li jibdel lill-gżira f'destinazzjoni għat-turiżmu domestiku. L-idea kienet li wieħed iħajjar lill-Maltin jitilgħu u jqattgħu l-vaganzi tagħhom hawn Għawdex f'ambjent nadif, sabiħ u pjaċevoli flok ma jitilgħu jonfqu flushom fi Sqallija. L-ghajja kienet li jaqbillek titla' sa Għawdex tefgħha ta' ġebla biss 'il bogħod minn darek, fejn l-ambjent naturali għadu mhux mimsus u fejn is-sigurtà soċjali hi garantita fuq gżira fejn in-nies għadhom iħallu l-muftieħ fil-bieb ta' barra ta' djarhom u fejn il-ħajja donnha waqfet fis-skiet tal-widien ħadrana bejn l-gholjet pittoreski tal-ġżira tat-tliet għoljet.

Intant, wara li tkellem mal-E.T. Mons. Isqof Cauchi, Dun Manwel mill-Kurja baqa' sejjer dritt lejn il-Ministru għal Għawdex u mingħajr ebda appuntament ħabbar il-bieb għat-tieni darba u rrakkonta l-esperjenza tiegħu lill-Onorevoli Ministro Anton Tabone li meta sema' x'kellu jgħid Dun Manwel ħabbar sa jinkwieta. Wara ftit ta' skiet stqarr li din kienet aħbar inkwetanti għalih li f'nofs kampanja promotorja biex jagħmel lil Għawdex destinazzjoni domestika għat-turiżmu intern, aħbar bħal din ma tantx tgħin. Dun Manwel serrħlu moħħlu li ma kienitx l-intenzjoni tiegħu li jifixx il-pjan tal-Ministru imma pjuttost li jikkumplimentah billi l-Ministru jgħin u Dun Manwel b'mod diskret u prudenti jieħu ħsieb dawn iż-żgħażaq ħalli l-problema ma tikbirx u tinfirex u ssir aktar allarmanti. Lill-Ministru għoġġi l-proposta u aċċetta u fil-fatt ftit wara għażżeż l-Abbuż tad-Droga u t-Tixrid Tagħha (ICADAIT) li kienet għadha kemm ġiet imwaqqfa f'Malta taħt ir-responsabbiltà tal-Ministru għall-Politika Soċjali.

TI FUNDATURI • ĆIEH LIL TLIET SAĆERDOTI FUNDATURI • ĆIEH LIL TLIET SAĆERDOTI FUNDATURI • ĆIEH

Kif kien miftiehem mal-Isqof Cauchi, Dun Manwel ma damx ma laqqa' grupp ta' studju magħmul minn numru ta' lajči ħbieb tiegħu u magħhom iddiskuta l-qagħda tad-droga f'Għawdex u x'jista' jsir, u wara ftit laqgħat fis-sala tas-Seminarju Maġġuri t'Għawdex tlesta dokument li tressaq quddiem l-Isqof u l-Ministru għal Għawdex. Fih kien hemm proposta li titwaqqaf organizzazzjoni specjalizzata u responsabbli minn dan il-qasam soċjali. Biex isaħħaħ il-proposta mressqa mill-grupp ta' diskussioni Dun Manwel fassal ukoll statut proviżorju u ressqa lill-Isqof għall-kunsiderazzjoni tiegħu. Sadanittant bil-għajnejha tal-Kummissjoni Nazzjonali u l-finanzjament mill-Ministeru għal Għawdex u mill-Ministeru għall-Politika Soċjali nfethet għall-ewwel darba f'Għawdex, f'April 1989 klinika ta' ditossifikazzjoni fl-Isptar Generali t'Għawdex.

Ma kienitx faċċi biex Dun Manwel jikkonvinċi lill-awtoritajiet bit-twaqqif f'Għawdex ta' organizzazzjoni b'servizzi ta' dan it-tip billi l-affarijiet kien għadhom mhux ċari u għax naturalment kien hemm investiment finanzjarju involut fi progett ta' din ix-xorta. Barra minn hekk ma tantx kien hemm interess min-naħha ta' Malta li tinfetaħ organizzazzjoni bħal din f'Għawdex. Imma l-fortuna u l-providenza riedu li fl-istess perijodu li fih l-awtoritajiet tal-Knisja f'Għawdex u tal-Ministeru għal Għawdex kien għadhom jirriflettu fuq il-proposta ta' Dun Manwel, ġara li ġiet Malta delegazzjoni mibgħuta mill-Ġnus Magħquda (UNDP) biex tiddiskuti mal-gvern ta' dak iż-żmien u mal-Kummissjoni Nazzjonali li semmejna hawn fuq, sabiex jitħejja pjan nazzjonali ta' prevenzjoni, kura u

rijabilitazzjoni kif ukoll ta' kontroll ta' dwana, qrat u nfurzar tal-ligi mill-pulizija. Dan il-pjan kellu jkun ffinanzjat minn fondi ġejjin mill-Ġnus Magħquda.

F'dan il-kuntest, Dun Manwel daħħal il-proposta tiegħu u din ġiet approvata mid-delegazzjoni u għall-ewwel darba ngħataw il-flus, 20,000 dollaru Amerikan, biex jitwettaq il-pjan ta' ħolqien ta' organizzazzjoni f'Għawdex taħt it-tmexxija ta' Dun Manwel biex tieħu ħsieb il-qasam tal-prevenzjoni, kura u rijabilitazzjoni mill-abbuż u d-dipendenza mid-droga.

Wara dan il-pass, l-awtoritajiet aċċettaw it-twaqqif tal-Fondazzjoni OASI kif kien hemm imfisser fil-proposta mressqa lilhom. Huma wegħdu l-appoġġ tagħhom lil din l-organizzazzjoni ġidida li kellha tieħu l-isem ta' Fondazzjoni OASI. Il-Kurja wegħdet li toffri proprijetà minn tagħha, post bħala kwartieri għall-organizzazzjoni u l-Ministeru għal Għawdex offra li jerfa' l-piż tar-restawr ta' parti mill-bini u għotja (sosteniment) annwali ta' Lm5,000. Il-Ministeru għall-Politika Soċjali daħħal ukoll sieħeb u offra Lm10,000.

B'dan ir-riħ fil-qalgha, il-Fondazzjoni OASI twaqqifet ufficjalment fis-sala tal-konferenzi fil-Lukanda Ta' Ċenc nhar is-26 ta' Ġunju 1991 (ara ritratt), fil-Jum Dinji Kontra l-Abbuż tad-Droga mniedi ta' kull sena mill-Ġnus Magħquda. Għaċ-ċeremonja tat-twaqqif tal-OASI kienu mistiedna l-aqwa awtoritajiet lokali Għawdex u Maltin. Dakinhar fl-4.00pm sar l-iffirmar tal-Att tal-Kostituzzjoni tal-Fondazzjoni u l-għoti uffiċċjali tal-Istatut minn l-E.T. il-President ta' Malta, Dr. Ċensu Tabone, l-E.T. Isqof ta' Għawdex Mons. Nikol ġ. Cauchi, Maġistrat Dr. David

Scicluna Chairperson tal-Kummissjoni Nazzjonali ICADAIT, mill-Fundatur Dun Manwel Cordina u Dr. Michael Grech bħala delegati tal-Bord tad-Diretturi u Dr. Michael Refalo li quddiemu bħala Nutar Pubbliku dehru u ffirmaw isimhom dawn kollha imsemmija hawn fuq. L-Ewwel Bord ta' Diretturi kien iffurmat ukoll b'att notarili minn Dun Manwel Cordina, Delagat ufficjali tal-Isqof u mill-Ko-Fundaturi l-oħra Dr Marlene Attard, Joseph G. Azzopardi, Joseph Borg, Carmel Camilleri, Dun Manwel Cutajar, Dr. Michael Grech LLD, John Magro, Perit Saviour Micallef u Maria Micallef.

Il-Fondazzjoni l-ġidida mill-ewwel ingranat sewwa fil-ħidma soċjali afdata f'idejha u għimgħa biss wara l-iffirmar u r-registrazzjoni tal-kostituzzjoni tagħha tellgħet l-ewwel seminar nazzjonali dwar id-droga fil-lukanda Calypso f'Marsalforn u li għalih attendew 'il fuq minn 300 persuna bejn professjonisit mill-oqsma tas-Saħħa, Edukazzjoni, Soċjali, Knisja u mill-pubbliku.

Minn dakħar 'il quddiem, il-Fondazzjoni OASI ma qatgħet qatt taħdem u tistinka biex tagħti lill-pajjiż u lil Ĝħawdex in partikolari bl-aqwa servizzi edukattivi, soċjali u ta' kura għall-benefiċċju tass-saħħa taċ-ċittadini. Infatti meta nfetaħ uffiċjalment iċ-Ċentru OASI, bħala l-kwartieri tal-Fondazzjoni OASI nhar il-25 ta' Ġunju 1992, fl-ġeluq l-ewwel sena mit-twaqqif tal-istess Fondazzjoni, il-Ministru għal Ĝħawdex Anton Tabone awgura li din il-Fondazzjoni OASI tkun għal Ĝħawdex laboratorju soċjali.

Illum l-OASI, minbarra t-Taqsimha tal-Amministrazzjoni tal-Fondazzjoni tmexxi wkoll u ssostni tliet Dipartimenti li joffru servizzi professjonali ta':

- **Edukazzjoni Preventiva** fl-iskejjel, fuq il-postiġiet tax-xogħol, fiċ-Ċentri lokali, fuq il-medja u l-komunikazzjoni soċjali, inkluži r-radju, televiżjoni u l-karta stampata, mat-tfal, żgħażaq, ġenituri, għalliema u edukaturi b'kull mezz edukattiv bla-hjar u l-aħħar mezzi u modi pedagoġiċi possibbli;
- **Intervent Immedjat** permezz ta' counseling u terapija ma' individwi, tfal, żgħażaq u kbar, koppji inkella familji li jsibu ruħhom f'diffikultà jew kriżi.

- **Kura u Rijabilitazzjoni** għal dawk il-persuni li jaqgħu u jinqabdu fix-xibka tad-droga, alkoħoliżmu u dipendenzi oħra.

Biex taqdi din il-missjoni l-Fondazzjoni OASI matul l-20 sena li ilha mwaqqfa investiet mijiet ta' eluf ta' ewro kull sena li l-ammont tagħhom illum jgħodd il-miljuni fl-investiment għat-tkabbir tal-facilitajiet u strutturi tac-Ċentru OASI, impieg ta' staff professjonali biex jaħdnu u jmexxu programmi ta' prevenzjoni miftuħha 24 siegħa kuljum matul il-ġimgħa kollha, taħriġ tal-voluntiera, organizzazzjoni ta' seminars u konferenzi edukattivi għall-pubbliku, attivitajiet ta' divertiment alternattiv u ta' interessa kulturali, artistiku u ta' talent għat-tfal u żgħażaq, stampar ta' kotba u fuljetti li jitqassmu b'xejn fid-djar kollha ta' Ĝħawdex għall-avvanz tal-familji Ĝħawdex u laqqħat regulari għall-ġenituri biex jikber dejjem aktar fihom l-aġġornament fit-tagħlim edukattiv u l-ġħarfien tal-qasam soċjali b'dak kollu li jgħib miegħu u tant ħidmet utli oħra għas-soċjetà tagħna.

Diffiċċli li tniżżeż kollox dwar dak li l-Fondazzjoni OASI wettqet għall-ġid tas-soċjetà Maltija u Ĝħawdxija matul dawn l-aħħar 21 sena. Kienu eluf kbar dawk li ibbenifikaw mit-tagħlim u l-ġħajnejna wiesgħa li taf tagħti din l-organizzazzjoni. Dan kollu sar bil-ġħajnejna tal-ħanin Alla, tal-entużjażmu ta' dawk kollha li id f'id mal-Fundatur tagħha Dun Manwel Cordina jaħdnu u għadhom jaħdnu mill-qrib mal-Amministrazzjoni tal-istess Fondazzjoni.

Hawn ta' min jirringrażza lil dawk kollha impenjati fil-ħidma tal-OASI, fosthom lid-Diretturi, Staff, voluntiera, benefatturi u tant familji li dejjem urew fiduċja fil-ħidma tal-OASI u rrikorrew għas-servizzi tagħha. Grazzi lill-Amministrazzjonijiet u awtoritatijiet tal-Istat u tal-Knisja li dejjem kienu hemm bil-ġħajnejna u s-sostenn materjali u morali tagħhom. Fuq kollox, grazzi lil dawk li ma għadhomx magħħna imma li sakemm baqqħu fostna kien but u bastun għal min kien u għadu jmexxi din l-opra qaddisa. Agħtihom o Mulej il-mistrieh ta' dejjem fil-Glorja tiegħek!